

Elx, més lluny i més amunt

Vuit muntanyers del Grup Il·licità de Muntanyisme escalen en aquests moments una serralada boliviana. No és la primera ni la més important de les seues expedicions, potser, però sí tota una aventura. Una manera ben diferent de passar l'estiu.

F. N.

Ahores d'ara, mentre llegiu aquesta revista repapats en una cadira de platja o en el balancí urbà, enganxats a l'aire condicionat, vuit muntanyers d'Elx es passegen per Bolívia. A La Paz, instal·lats a l'Hotel Itàlia, brut i acollidor, han muntat el quarter general. Unes quantes tones de cordes, tendes, pots de menjar i robes d'abric els acompanyen. Són membres del Grup Il·licità de Muntanyisme. Alguns fa sis o set anys que passen l'estiu viatjant pel món, amb l'elevada intenció d'escalar el que se'ls pose a l'abast.

Són Josep Francesc Navarro —19 anys, fadrí, estudiant—, Joan Toledo

NEVADO MURURATA
6148m

NEVADO SALCANTAY
6217m

NEVADO SAJAMA
6520m

NEVADO ANCOHUMA
6427m

NEVADO ILLAMPU
6372m

Dalt, els membres del Grup Il·licità de Muntanyisme. Baix, les altures dels cims que componen el recorregut de l'expedició.

—20 anys, fadrí, estudiant—, Francesc Soler —35 anys, fadrí, sabater—, Francesc Durà —31 anys, casat, arts gràfiques—, Vicent Toledo —19 anys, fadrí, treballs diversos—, Joan Josep Motos —43 anys, fadrí, assessor d'empreses— i Lluís Miquel Zapata —28 anys, casat, auxiliar administratiu—.

Segons diuen, els encanta perdre el cul pel món —«a veure com ho interpreten, això»—, conèixer llocs i gent, com més lluny i més amunt millor, i a l'història esportiu d'alguns d'ells hi ha fites com l'ascensió del cim Comu-

nisme, al Pamir (7.495 m), els de l'Illimani i Huayna Potosí (més de 6.000 m), l'Aconcagua (7.035 m), etcètera. No és exactament bogeria per la muntanya, diuen.

Asseguren detestar el prototip d'escalador europeu o americà que només mira, als països que visita, els metres que el separen del nivell del mar. Estan farts de treballar sempre en el mateix, allà a Elx on viuen, i aprofiten les nits de copes o la fresca de la plaça gran per tal de planejar expedicions. «Aquest estiu, a Perú i Bolívia», van decidir no fa gaires mesos.

Des d'aleshores, han perfeccionat les tècniques de suggestió i relacions públiques dirigides a recaptar diners. Centenars de visites a despatxos de tota mena: industrials i comercials filàntrops, directors generals i caps de serveis que els confonen amb carmelites o missioners, companyies aèries que es resisteixen a fer descomptes, directors de bancs que, a la fi, acaben donant els crèdits personals... Total: Dos milions tres-cents seixanta mil pessetes. Nota aclaratòria del dossier que ens han deixat: «cada membre de l'expedició gastarà 295.000 pessetes

en la realització d'una activitat muntanyera intensa durant un període de dos mesos».

I durant aquests dos mesos, juliol i agost, heus aquí el que els espera: Pujar al Nevado Mururata, al Salcantay, al Sajama, a l'Ancohumá i a l'Illampú, tots de més de 6.000 i menys de 6.521 metres. Fer turisme crític, barat i respectuós per Bolívia i Perú. Pujar al Machu Picchu i escapolar-se dels guàrdies per tal de passar-hi una nit inoblidable. Visitar, a Nazca, la tomba de Maria Reiche, la dona que visqué per estudiar i desmitificar les famoses pistes. Arriscar-se a volar amb la companyia més barata del continent: Lineas Aereas Paraguayas. Circular per pobles ignots en trens i autobusos. No témer els del sendero Luminoso, a Perú, i sí —i molt— els guàrdies d'assalt, els «sinchis»...

I, una vegada als cims de les muntanyes, desplegar una bandera. «Tu, ¿quina creus que serà?». I, un minut després tornar a plegar-la i de nou a la motxila. «És que no tenim diners per anar comprant senyeres per fotre a tot arreu, així doncs, l'ensenyem i la tornem a guardar». No hi pujaran tots a la vegada, a cada muntanya. Ja a la serralada, organitzen cordades, i cadascun pujarà les que puga. Uns quants, però, tractaran de fer-les totes. «Això depèn de la força, de l'esgotament, de les ganes...».

Cap de les muntanyes que tenen al programa, enguany, no és una 8.000. Els vuit mils són, per explicar-ho d'alguna manera, el somni daurat dels muntanyers autèntics, però no, necessàriament, els cims més difícils ni els més apassionants. «Sempre tens els ulls posats en un 8.000, malgrat això», diu el més jove de l'expedició. Potser és per això que l'any que ve volen anar al Nepal, a «fer» les muntanyes mítiques, si els diners i els permisos els són propicis.

Per anar a Bolívia i Perú no cal permisos de cap mena. Amb el passaport n'hi ha prou, no demanen ni lloguer de llicències, ni vacunes, ni assegurances... És clar que tampoc no tenen servei de salvament, ni helicòpters, ni res de tot això. Però els muntanyers

d'Elx s'estimen més no tenir por, i sembla cert que no en tenen. «No portem metge, tampoc. I ja ens agradaria, però no n'hem trobat cap que estigués disposat. De fet, tots sabem primers auxilis, si el mal no és massa gran. I, si ho és, tampoc no hi ha manera de dur el ferit ràpidament a un hospital; així, doncs, poca cosa podria fer-hi un metge...».

Però sembla que no n'hi haurà cap, de mal. Ni gran ni petit. Només picades de mosquit, inevitables —«excepte per a la gent que viu allí, que sembla immune»— i les clàssiques diarrees pel canvi d'alimentació. Per menjar, els d'Elx porten aliments liofilitzats, «menjar de muntanya, que pesa tan poc com abelleix al gust», alguns

Els 8.000, els somni daurat dels muntanyers autèntics.

pots de conserva i vitamines. L'aigua, a muntanya, s'obté bullint la neu. El més jove de l'expedició hi posa pólvores de taronja. Per a rentar-se —«el mínim: a muntanya no es poden tenir mals costums»—, el mateix sistema, però sense pólvores.

El nom genèric de l'aventura és «Sagarmatha, l'expedició dels sis mil». Sagarmatha és, a banda d'un nom bonic amb fortes ressonàncies a muntanya, el d'una botiga d'articles d'esport que els patrocina el viatge, d'allà d'Elx, ciutat amb important tradició muntanyera. També la Generalitat valenciana, la Diputació d'Alacant i l'Ajuntament, possiblement, finançaran part de l'aventura. I uns industrials de la sabata, per primera

vegada, s'han decidit a subvencionar una expedició de muntanya. «Són Francesc i Antoni Mora, i mereixen que se'n diga el nom, perquè el seu gest és insòlit, i més sabent que no els portarà cap avantatge publicitari».

I ho mereixen, també, perquè no els han dit, al Grup Il·licità de Muntanyisme, això tan típic de «¿Que voleu que us donem diners per anar a matar-vos pel món?». Tot bon expedicionari ha hagut de sentir aquesta frase més de deu vegades en la seua vida. «I tot —diu el cap d'expedició, Quito Soler— perquè no saben què és el muntanyisme, ni tenen el més mínim interès a promoure'l, amb honroses excepcions». Precisament per tractar d'alimentar la raça dels que estimen la muntanya, sobretot vista de prop, els del GIM preparen cadells, Procuren portar, a cada expedició, uns quants juvenils, els més entrenats, i així passen coses com la de l'any passat, quan un dels seus membres, Josep Francesc Navarro, esdevingué el muntanyer més jove del món a ascendir al Puig Comunisme, al Pamir, amb 19 anys. Un any abans, tot just acabada d'aconseguir la majoria d'edat, Joan Toledo s'erigia, per la seua banda, en el muntanyer més jove amb passaport espanyol que assolí el cim del Nevat Illimani, a Bolívia.

Inútil explicar quin és el goig que sent el muntanyer quan se sap a sis mil metres sobre el cap de la resta de la humanitat. Cansat, amb fred, picat pels mosquits, conscient d'un perill que pot esdevenir de sobte mortal, toca el cel amb la mà, per un instant. A la tornada, bruníssims i potser infectats de pal·ludisme —com tornà una vegada Quito Soler, i els metges d'ací s'espantaven molt més que no ell—, els vuit valents del GIM explicaran l'aventura. Fotografies i diapositives, acompanyades d'un *speaker* entusiasmada, recorreran escoles, instituts i clubs de muntanya. No explicarà tan sols els detalls tècnics de l'expedició, sinó també tot allò que han trobat pel camí. Previsiblement trist, molt d'això, perquè saben que van a països subdesenvolupats —encara més—, on molts drets elementals no són sinó un miratge per als nadius que els veuran pujar, motxila als muscles, les seues muntanyes. «Difícil contradicció, això d'anar a gaudir allà on la gent passa fam... creiem que hi ha moltes maneres d'assumir-la, i nosaltres procurem no desinteressar-nos de la realitat que tenim al voltant, dialogar amb la gent, entendre-ho...». Tornaran el 30 d'agost. □